

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ

Zgodnie z przepisami ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych niepełnosprawność oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy.

niepełnosprawności.
Pierwszy to choroby neurologiczne, czyli dotyczące układu nerwowego. Wśród nich wymienia się: epilepsję (pospolicie nazywaną padaczką), stwardnienie rozsiane, autyzm (w tym [zespół Aspergera](#)), mózgowie porażenie dziecięce, chorobę Parkinsona, chorobę Alzheimera i demencję, udar mózgu.

Drugi to niepełnosprawność ruchowa. Charakteryzuje się obniżeniem zdolności motorycznych ciała. Obejmuje następujące stany: brak kończyn lub ich części (niewykształcone w życiu płodowym lub amputowane na skutek choroby, wypadku), uszkodzenia układu nerwowego (np. paraplegia, tetraplegia), niepoprawne uformowanie szkieletu, uszkodzenia stawów (np. w przebiegu chorób reumatycznych, uprawianych sportów).

Trzeci to niepełnosprawność intelektualna. Polega ona na znacznym obniżeniu ogólnego poziomu funkcjonowania intelektualnego i brakach w obrębie zachowań przystosowawczych (adaptacyjnych). Przykładowe jednostki chorobowe z towarzyszącą niepełnosprawnością intelektualną to mózgowe porażenie dziecięce, zespół Bräha-Kauffmanna, zespół Downa, zespół łamliwego chromosomu X.

Inne rodzaje niepełnosprawności stanowią:
nowotwory, otyłość, choroby
rzadkie/genetyczne, choroby psychiczne,
choroby układu oddechowego i układu
krążenia, choroby układu moczowo-płciowego,
niepełnosprawność narządu wzroku,
schorzenia metaboliczne, niepełnosprawność
słuchu i/lub mowy.

WEDŁUG PRZEPISÓW SĄ TRZY STOPNIE NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

LEKKI

UMIARKOWANY

ZNACZNY

Charakteryzuje się występowaniem naruszenia sprawności organizmu, które istotnie obniża zdolność do pracy w porównaniu z osobą posiadającą podobne kwalifikacje, lecz o całkowitej sprawności psychofizycznej. Posiadane przez osobę z lekkim stopniem niepełnosprawności ograniczenia w realizacji ról społecznych można zneutralizować np. środkami technicznymi czy akcesoriami ortopedycznymi.

Niepełnosprawność w stopniu umiarkowanym definiuje się jako naruszenie sprawności organizmu powodujące niezdolność do pracy bądź wykonywanie obowiązków zawodowych, lecz wyłącznie w warunkach pracy chronionej, przy pomocy częściowej lub czasowej ze strony innych osób.

Niepełnosprawność w stopniu znacznym charakteryzuje się naruszeniem sprawności organizmu, które uniemożliwia podjęcie pracy, pozwala na wykonywanie pracy w warunkach pracy chronionej i stałej lub długotrwałej opieki innych osób. Niepełnosprawność znaczna oznacza niezdolność do samodzielnej egzystencji.

Osoby niepełnosprawne oraz ich opiekunowie mogą ubiegać się o świadczenia przyznawane przez organy emerytalno-rentowe takie jak np. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, gminy czy Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Najważniejsze z form wsparcia

Renta z tytułu niezdolności do pracy

Renta socjalna

500 plus dla osób niepełnosprawnych

Zasiłek pielęgnacyjny

Dodatek pielęgnacyjny

Świadczenia dla opiekunów osób niepełnosprawnych

Wsparcie z PFRON

**Osoba
niepełnosprawna
czuje tak samo
jak osoba zdrowa, tak
samo myśli, widzi,
słyszy, odczuwa
strach, cierpienie,
kocha, wierzy, ufa,
potrafi okazywać
emocje, uczucia.**

Bibliografia:

K. Czechowski, A. Wilmowska-Pietruszyńska, *O potrzebie rehabilitacji kompleksowej*, „Niepełnosprawność – zagadnienia, problemy, rozwiązania” 2016, t. 19, nr II, s. 35–52.

M. Giełda, *Pojęcie niepełnosprawności*, [w:] *Prawno-administracyjne aspekty sytuacji osób niepełnosprawnych w Polsce*, red. M. Giełda, R. Raszevska-Skałeczka,, E-Wydawnictwo. Prawnicza i Ekonomiczna Biblioteka Cyfrowa. Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2015, s. 17–32.

B. Trębicka-Postrzygacz, *O niepełnosprawności w definicjach i regulacjach prawnych w perspektywie inkluzji społecznej*, „Student Niepełnosprawny. Szkice i Rozprawy” 2017, t. 10, nr 17, s. 41–53.

www.infor.pl

[ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych](#)